

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Érkezéskor
Felvétel
Negyedévre
Egy óra
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA**
Kiadók: **HOFFMANN** és **KRONOVITZ**

Hirdetési díj:

500 szavas kis hirdetésnek 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetésnek a kiadó szerinti jutányos áron vetőnek fel. Bélyeg-díj min-
den külön bejegyzésért 30 kr.

„A függetlenségi párt nélkül is.“

Debreczen, jun. 7.

Ugyan t. urak, ne bolondozzanak!
A helybeli kormánypart lapjának tegnapi számához intézzük ezt a kedélyes felszólítást, még pedig azért, mert más hangon igazán nem tudunk velük beszélni, komolyan.

Nevezetesen a D. E. tegnapi vezércikke viseli címül azt a négy szót, amelyet mi is e sorok élére tettünk, — csak hogy persze az macskakörmök nélkül, hanem inkább rókakörmök elbujtatásával kapcsolatos célzatok kíséretében.

A cikknek az a tenorja, hogy «ha be talál ütni (sic!) az önálló vám és önálló pénz, akkor hiába minden beszéd a végzet és az isteni kar öntudatosan számító intézkedése ellen, — merthogy a természet végrehajtó törvényei szerint minden ami él és mozog, összhangban működik.»

A továbbiakban azután kisüti, hogy Kossuth és Deák nem voltak ellentétes nézetben, csak a végrehajtás módjában különböztek, mert bár «Kossuth Lajos, amint nekem (a D. E. cikkirójának!) beszélte, a magyar emigráció unszolására írta meg Deák Ferencznek történeti nevezetességű levelét, de a melyet saját akaratából nem írt volna meg soha,»... denique «az 1867-iki törvények meg-

születésével Magyarország függetlensége is az idők méhében rejtett már... és ha egyszer a szülés ideje megérkezett, létre fog jönni a függetlenségi párt nélkül is, mely e tekintetben prejudikító szerepet nem képvisel.»

Nem akarunk izetlenségre izetlenséggel felelni, azért nem folytatjuk a képes beszédet, hanem józan gondolkodásu magyar ember észjárásával kérjük, hogy lehet-e az ilyen beszéd komolyan venni?

Mivel azonban félünk, hogy ezek a bolondgombák még a mi józan népünket is meg találják méltelyezni, kénytelenek vagyunk ez ellen a történelemhamisítás ellen tiltakozó szavunkat felemelni.

Azt, hogy Kossuth Lajos az ő 29 esztendősi száműzetése alatt, (már t. i. az 1867. május 23-iki levelétől számítva) egyedül a D. E. cikkirójához lett volna bizalma és árulta volna el azt a titkot, hogy ő azt a történelmi nevezetességű levelét nem a mag. meggyőződéséért írta, — talán bővebb magyarázatokkal nem is szükséges czáfolnunk, — hanem azt a hallatlan elbizakodottságot, hogy ha meglesz Magyarország függetlensége, az a függetlenségi párt nélkül lesz meg, megfogják csinálni ők, Bánffy et consortes, már mégis csak érdemes szóra méltatnunk.

Ilyen jókor talált ez a cikk meg-

jelenni, épen akkor, mikor a kormánypartnak két korifeusa éppen ellenkező nézeteket hirdet, mint azt tavaly decemberben tették ugyanők — épen a függetlenségi párt akciója következtében.

Decemberben még arról beszéltek a kormányli lapok, hogy a feltétel — feltétel, mely kötelező, míg ragaszkodunk hozzá, de a szerződés fennállhat akkor is, ha mi eltekintünk tőle, míg ma, mikor belátták, hogy a függetlenségi párt utjában áll ennek az alkotmánybontó törekvésnek, — fordítanak egyet a köpönyegen — mint már annyiszor — s mellénk állnak, vevén a mellüket; hogy mindazok a vívmányok, melyeknek ők 30 éven át az ellenkezőjét hirdették s csak mi követeltük, a függetlenségi párt nélkül is létre jöttek volna.

Ez az elbizakodottság netovábbja.

BELFÖLD.

Az aradi csiny. Aradról igen kedves hírt veszünk. A nemzeti szövetség ott közgyűlését tartotta s gyűlését összekötötte esteli parkünneppel, mely alkalomra sátrakat állítottak föl a parkban hölgyek számára, a kik ott jótékonycélra egyet-mást elárusítani készültek. Szombatrol vasárnapra virradóra a park díszítését s a sátrakat megrongálták, bemocskolták. Az első vizsgálat szerint ezt az aljas cselekedetet aradi románok követték el, Lehel, sőt kivánatos, hogy az alaposabb vizs-

Probléma.

A Debreczeni tárczája.

Írta: **Bárodí Géza.**

I.

Az egész város tudta, hogy Gáldi Ilona és Somogyi Pál szeretik egymást. Ugy kísérte Pál mindenütt Ilonát, mint a napsugárt az árnyék.

Az utcán együtt jártak, a bálokon együtt táncoltak s ahol Gáldi Ilona megjelent, ott lehetett Somogyi Pált is látni. A lezálló est homályában kikönyökölték az Ilonák ablakába s elmerülve sutogtak ott egymásnak szerelmes szavakat. Láthatta mindenki, hogy nem titkolódnak. Egyáltalán karonfogást is járhattak volna az utcán, senki meg nem botránkozik vaia rajta.

Ime belenyugodott mindenki abba, hogy lakodalom lesz a vége. Az Ilona anyja mindenfelé beszélte már, hogy a kelengye készül, sőt el van határozva a menyasszonyi ruha színe is. Rózsaszín selyem lesz, mert az a szín jól áll nagyon Ilonának. A többi lányos mamák bizonyos elkeseredéssel rézték a készülődést, — de azért igyekeztek örömeiket kifejezni.

Egy napon aztán, fényes kirakatban, ki volt téve közszemlére a dus kelengye és este-felé, mikor a gázlámpák kigyultak, tömegesen bámulták a város szép asszonyai és leányai. Ilona boldog volt s Pál forró csókokba rejtette el alig palastolható vágyait.

Istenem: mily kevés kell a boldogsághoz. Két szerető szív földobbanása és egy édes csók méze elég hozzá.

Pál érezte, hogy szereti ezt a lányt erősen s a mikor odaszoritotta melléhez a szép fejcskét és megcsapta hullámos selymes hajának ilava, nem is gondolt egyebre, mint az üdvösségre, mely im ebből való.

S a mikor elvált tőle és az ölelő karok lefejlettek a nyakáról, alig tudott elmenni. Ha künn volt már az utcán, még sokáig ott sétált az ablak alatt, lesve az ablakfüggönyön átsűrődő lampafényben a leány árnyékát s megdobbant a szíve a szerelemtől. S másnap újra kezdődött a csók és az ölelés.

Édes napok voltak ezek.

II.

Pál bucsuzott a legényélettől. A hosszú asztal körül ültek pajtasai a vig czimborák. Folyt a pezsgő s a tősztok nem apadtak el. Latocki Gergely magasra emelte a keskeny, törekeny poharat és éítetvén a mai nap hő-sét, már szájához vitte, hogy fenéig kiürítse a tartalmát, de mintha valami eszébe jutott volna, a felig becsipett emberek széles mosolyával nézett Pálra s szeméit hunyorgatva oda szólt hozzá:

— Pál, megcsókolnál egy lányt most az esküvőd előtt, a ki szebb mint a menyasszonyod?

Ittas volt Latoczki, de Pálnak még jobban megártott az erős, émelegős pezsgő s azt sem tudta voltakeppen, hogy neki csakugyan me-

nyasszonya is van, annyit értett az egész beszédből, hogy valami szép lányról van szó, akit neki megcsókolni kell.

Felugrott a helyéről s lázasan felelte:

— Megcsókolom... megcsókolom.

Nevettek mind. Latoczki oda ment az egyik ajtóhoz, csöndes hangon kiszólt és kissé tántorgó lépésekkel visszament a helyére. Egyszerre lönyilt az ajtó és ott a homályos keretben megjelent egy magas, bájos leány. Izzó tűz lángolt a szemében s a hamvas bársony arczon ászűrődve meglátszott a piros vér lüktetése. Mindenki bámult s a korhelykedés lármás zaja elnémult egy pillanatra Latoczki odaszólt Pálnak:

— Itt van a lány, csókolj meg!

Pál megindult a lány felé s bódult fejjel nem tudta mit fog cselekedni. Már közel volt a lányhoz s akkor a levegőben megcsendülni hallott egy édes hangot, mintha gyermekálmából emlékezett volna reá. S az a remegő édesen vibráló hang csak annyit mondott:

— Ne bántson Pál.

Megállott, mintha megbüvölték volna s a mámor im rohamosan elszállott a fejéből, villogó n látott.

És megjelent előtte hegyes, völgyes kis falucska és ott a réten látott meztelábos kis leányt koszorut kötni mezei virágokból. — S látta, tisztán látta, hogy tette a koszorut a leány egy fiúnak a fejére. Látta a pa'akot, a fűzfamalmot, amit a fiu faragott s látta, hogy ártak a leány, meg a fiu a vízben fel s alá,

1 forint 50 krajczár napidijért tartozik elvégezni.

4. A munkaadó köteles az aratás tartamára minden pár aratónak hetenként a következő kommenziót adni: 30 liter tiszta buza, 1 kilogramm só, 2 kilogramm szalonna, (de ez sem valami bűdös, vagy kukaczos legyen,) 6 liter főzelék és 2 forint husra és egyéb apró költségekre.

5. Ha az aratás megszűnt, a marokverő elmege és a rakodásra ott maradt részes a főntebbi pontban megállapított kommenzióknak a felét kapja, vagy pedig megfelelő ellátást; ezenkívül a 3-ik pontban megállapított bért is.

6. Az aratók a gabonát levágás után csak egyszer tartoznak összetakarítani és a tarlót felgereblyézni.

Ha a gabonát a vihar széthordja vagy megázik, akkor a 3-ik pontban kikötött díj és az 5-ik pontban megállapított rendes ellátása mellett a munkások tartoznak azt a munkaadó kívánsága szerint megszárítani és pontosan összerakni.

7. Ha a munka színhelye a munkások otthonától több mint egynegyedóra járásnyira van, tartozik a munkaadó őket saját igáján haza és visszaszállítani, a ki- és beszállításnak nem szabad vasár vagy ünnepnapon történni.

8. Ha a gabona annyira mehibásodik, hogy a szemért nem érdemes letakarítani, akkor az 1. pontban kikötött 12 métermázsza gabona helyett adandó: buza helyett 72 frt árpa helyett 10 frt 40 kr, a zab helyett 3 frt 20 kr, szalonna helyett, ha azt a gazda nem akarja a távolság miatt hazaszállítani, 8 frt fizetendő. Így tehát a 12 hold termény letakarításaért minden arató-munkásnak a munka végeztével 93 forint 60 krajczár jár. Ezen készpénzbeli alkunál is tartozik a munkaadó a 4-ik pontban megállapított kommenzió vagy ennek megfelelő tisztességes ellátást adni. Ugyszintén a hordásnál is a 3-ik pontban megállapított bér és az 5-ik pontban meghatározott kommenzió vagy ennek megfelelő ellátás nyújtandó a munkásoknak.

9. Ha a gabona szeme jó, akkor a eséplésnél foglalatokodó munkások minden 100 métermázsza gabona után 5 métermázsza kapnak ha pedig rossz, akkor 2 frt napidij jár. A többi pontokban említett kommenzió vagy megfelelő ellátás is fennáll.

10. A munkaadó tartozik a munkaidő tartalma alatt a munkások részére fedett helyet és tüzelőt adni, továbbá friss vizet hordatni.

11. A munkaadó tartozik a munka bevégeztével a munkásra eső részt elcsépelteni és saját igáján vagy költségén a szalmával és egyébekkel együtt, a munkás lakására szállítani. A szerződésben kikötött feltételeknél nem köteles a munkaadó többet adni, viszont a munkás nem jogosult többet kérni.

12. Ha a munkást a munkaidő tartalma alatt halálos szerencsétlenség éri, tartozik a munkaadó a meghaltat lakására szállítani és tisztességesen eltemettetni, a megszolgált bért pedig a halott hátramaradottainak haladéktalanul minden levonás nélkül kiszolgáltatni. Ha a munkást munka közben betegség éri, tartozik a munkaadó 2 heti gyógykezelést biztosítani és a megszolgált bért, a megbetegedett vagy hozzátartozóinak minden levonás nélkül haladéktalanul kiadni.

A szocálista földmives munkások ezen szerződés mintáját a szociáldemokrata párt teljesen helyeselte s hozzá 13-ik pont gyanánt a következő függeléket csatolta:

13. A gazda kötelezi magát, hogy az általános választási jogot követelni fogja s oly jelölésre szavaz, ki szintén követeli az általános választási jogot.

A szerződés mintát, felhívás kíséretében, most küldözgetik szerte az országban.

KÜLFÖLD.

A parlamenti helyzet Ausztriában
annyiban változott, hogy a viszonyok a kath. néppárt kebelében megoldást nyertek. E pártban ugyanis — mióta Dipauli báró leköszönt annak vezetéséről — sokféle egyenetlenség támadt.

Az osztrák képviselőház elnökének hivatalos helyiségében értekezlet volt, a melyen Fuchs dr., Dipauli báró, Ebenhoch dr., Kathrein dr., Zallinger és Karlon prelátusi vettek részt. Terjedelmes vitában fejtegették a politikai és parlamenti helyzetet. A tanácskozás eredménye a pártban támadt nézeteltérések sima elintézése volt, úgy hogy a kath. néppárt immár ismét alkalmas a további ténykedésre. A tanácskozás folyamán a pártnak a kormány egyéb pártjaihoz való álláspontját is fejtegették és határozatba ment, hogy a kath. néppártnak ezuttal semmi oka nincs arra, hogy a többségtől elszakadjon, mert a nyelvi vitának a kath. néppárt által már tavaly felvetett vizsgálata folyamatban és a nyelvi bizottság megakaitása a lehetőség határain belül kilátásban van.

A nyelvi bizottság további tárgyalásainak alapja már megvan és a kath. néppárt föladatainak fogja tekinteni, hogy a bizottságban közvetítő tevékenységét fejtsse ki és ezt annál is inkább tegye, mert a nyelvrendeletek hatályon kívül való helyezésének kérdése a bizottságban keresztül vihetőnek látszik s így esetleg mindkét rész kielégítő megoldást nyer. Mindenekelőtt fontos az a körülmény, hogy a Dipauli és Ebenhoch töredékek közt fölmerült minden ellentét elsimult.

E hét folyamán klubülések lesznek, a melyeken azonban csak a folyó ügyeket fogják tárgyalni. A párt vezérének csak akkor fogják megvalasztani, mikorra Ebenhoch dr. tartományfőnök, kit hivatása Linzben tartóztat, Bécsbe jő.

Az osztrák képviselőházban ma délután valamennyi pártvezér tanácskozással jött össze. Mint értesülünk a tanácskozáson a kormány is résztvesz és ráutál a budgetprovizórium megszavazásának szükségességére. Csak akkor várható, hogy a reichsrath június haván tul is együtt marad és letárgyalja az utóbbi napok folyamán benyújtott fontosabb gazdasági indítványokat, hogyha a kormány megkapja annak lehetőségét, hogy a budgetprovizóriumon parlamentáris uton megszerezheti. Nagy az érdeklődés aziránt, hogy a pártvezérek tanácskozásán melyik párt milyen álláspontot elfoglalni és hogy vajjon őszinte színt fog-e vallani. Biztosra vehető, hogy az alkotmányhü nagybirtokosság a költségvetést megtagadja Baernreither kereskedelemügyi miniszter a kabinetből megválik.

Az osztrák politikai körök a ma délután klub-konferenciák hatása alatt állanak. A német pártok mint határozottan hírlik, hozzájárulnak, hogy az illetékről, a hírlap és nap-tárbélyeg eltörléséről szóló törvényjavaslatok közvetlenül a költségvetési bizottsághoz utasítsassanak, a budget provizóriumot és a cukorfogyasztási adót azonban a leghevesebben ellenzik.

A mai tanácskozás eredménye semmi esetre nem lesz döntő, mert mint hírlik Thun gróf holnap fog felelni a Gleispach kinevezése és a gráci községtanács feloszlatása tárgyában hozzáintéztett interpellációkra. Az első válasz lényege az lesz, hogy a kormány pusztán kinevezési jogával élt, az utóbbinak magyarázatául pedig bizonyítani fogja, hogy a kormánynak igaza volt.

Az ellenzék mindenesetre vitát fog indítványozni, a minek a jobbpárt ellenére lesz.

Kétséges, hogy Bahrenreiter kereskedelmi miniszter politikai multjával összeegyeztethetőnek tartja-e hogy a válaszok után is tagja maradjon a kormánynak. Bizalmas körökben állítólag máris úgy nyilatkozott, hogy egyik lábával a kabinetben kívül áll.

Már különben szenzációs hírek keringenek a Thun kabinet bukásáról is, amit azon,

bin a beavatottabbak kételkedve fogadnak, mert tudják, hogy Than van hivatva arra hogy az osztrák alkotmánynak a sirját megássa. Ő tehát maradni fog, legfeljebb Bahrenreiter helyett neveztet ki egy másik minisztert, a ki valószínűleg a katolikus néppártból fog kikérülni.

A Háznak különben e héten még két ülése lesz: kedden és szerdán, azután következik a jövő hét a mit aligha fog tálatni.

A N. W. Tagbl. ma így ír: Nehány nap mulva Ausztria és Magyarország kvóta-küldöttségei, melyek eddig csak irásbelileg »nuncziumok« és »renuncziumok« által közlekedtek egymással, szóbeli tanácskozással ülnek össze. Sok fontos kongresszus nem bír oly nagy horderővel, mint a minővel a küszöbön levő tárgyalások bírnak, melyek célja a magyaroknak a közös kiadásokhoz való hozzájárulásának arányát megállapítani. Arról van szó, hogy talán utolsó kísérletet tegyenek a meg egyezésre, mire a kilátások, fájdalom, nem igen kedvezők. Ugy Bécsben, mint Budapesten már arra készülnek, hogy bizonyos adókérdéseket, melyekre nézve eddig másra, mint együttes eljárásra nem is gondoltak, önállólag oldjanak meg. Az adózók erszényének álláspontjáról tekintve, ugyan meglehetősen közömbös hogy ha ennekutána a cukor kiló: jától 6 krral több adót fizetnek, ez a Magyarországgal való megállapodás vagy meg nem állapodás alapján, vagy egy parlamenti határozat avagy a híres 14-ik §. alapján következik-e be. Mindamellett senki sem téveszti szem elől a különbséget, ha el is kell ismerni, hogy bármi történjen is, a fizetésszaporulatot egyik fél sem fogja elkerülni. Az alkotmány kényszer paragrafusa már előre veti árnyékát és ez évben uralkodó csillagja lesz a költségvetésnek, dacára annak, hogy a birodalmi gyűlés most ülésez Szabályszerű parlamentáris költségvetést többé nem lehet létesíteni, de a második ülészak költségvetési provizóriumja is ugyanily módon kerül a hivatalos lapba, úgy mint az első félévé került. A meddig kölcsönvételről nincs szó, a közönséges költségvetés eszközzésére teljesen megfelel a törvénymagaslatra emelkedett alkotmány paragrafus, de abban a perczben felmondja a szolgálatot, mihelyt új állami adosság fölveteléről van szó. Egy kölcsön kibocsátásakor a birodalmi gyűlés az alkotmány szószertint rendelkezése szerint ki nem kerülhető; a szándékolt beruházási kölcsönt tehát alig lehet a közelebbi hónapok kibocsátási programjába felvenni.

A reichsrath tegnapi ülése.

Az osztrák képviselőház tegnapi ülésén Lueger interpellációt terjesztett elő a petroleum-kariell állítólag tervezett megújítása dolgában, a melynek célja az árak jelentékeny fölemelese.

Az előbb válaszolt Wolf kérdése a ki megsürgette a miniszterelnök választ Gleispach kinevezetése dolgában tett interpellációjára. Az elnök azt feleli hogy a kéreést tudomására hozta a miniszterelnöknek.

Hannich a parlamenti jogok korlátozásának mondja azt, hogy az elnök tiltotta a közbeszólások felvételét a gyorsírói jegyzőkönyvbe. Kérdi, nem hajlandó-e az elnök ezt az intézkedést visszavonni?

Fuchs elnök kijelenti, hogy nem tehet változtatást, hanem kénytelen megmaradni intézkedése mellett. Ha azt akarják, hogy másképp legyen, meg kell változtatni az ügyrendet.

A Ház folytatta a nyelvrendeletek tárgyalását.

Türk Daszinskivel és Dipaulival polemizált Bismarckról tett ellenséges nyilatkozataik miatt, kritizálja Dipauli politikáját s aztán a szociáldemokraták ellen fordul, akiknek az a céljuk, hogy Ausztriából nagy gyártelepet csináljanak, amelyben a zsidók legyenek a tisztviselők s az árják a munkások. Beszéde további folyamán utal arra, hogy a differenciáik a németek és csehek közt faji harcra és világháborúra fognak vezetni, mert ezek a

4

differentziák a parlamentben már többé el nem intézhetők. Egyebekben magasztalja Bismarkot.

Bécs, jun. 6

A nyelvügyi vitát folytatták. Türk a nyelvrendeletek visszavonását kívánja. Hangsúlyozza, hogy a hadseregben egységes német nyelvre van szükség és nem hiszi, hogy a nyelvügyi bizottság elfogadható modus vivendi-t eredményezne.

Nietzsche azt mondja, hogy a németek ma tudják, hogy mit várhatnak Thun-tól. Jelszavuk: »a német nép őrizze meg ellenségeivel és a kormánnyal szemben hideg vérével, de legyen nagyon sok száraz lőpora is.

A x m a n n ki akarja jelenteni, hogy a mig a nyelvrendeletet nem vonják vissza, addig a parlament talaja pozitív munkára alkalmatlan. Az ő partja a németekkel való közösséget szilárdan meg fogja tartani, ha ezért politikai életét kell is feláldozni. A nyelvrendelet az alkotmányt sérti és ha a parlament tönkremegy, annak egyedül a csehek az okai, de egyúttal a szociáldemokraták is, kik a kormánnyal egyesültek.

Most iszonyu zaj támadt. A szociáldemokraták felugráltak.

— Alaváló rágalom! Ily ostobaságot csak keresztény-szocialista mondhat.

Öt percig tartott a roppant zugás és lármá mig nem a csend helyreállt és

N o s k a kijelenti, hogy partja a kormány gazdasági javaslatát nem fogja tanácskozas alá venni, mert képtelenségnek tartja, hogy a parlament d. e. erős obstrukciót fejtson ki és este nyugodtan tárgyaljon s végül felhívja a kormánnyt, hogy legyen bátorsága és elszántsága arra, hogy a birdalmat egyetlen t o l l v o n a s s a l kivezérelje a zürzavarból.

A tárgyalást megszakítják.

A legközelebbi ülés holnap délelőtt 11 órakor lesz.

A háboru.

Legújabb távirataink a következők:

London, jun. 7. E hó 3-áról kelt magántávirat szerint a spanyol hajóhad Santiago de Cuba előtt teljesen körül van zárva és tényleg áll. A »Merrimac« amerikai segéd-czirkáló hajó elzárja a ki- és bejáratot. Sampson tengernagy néhány nappal ezelőtt elhatározta, hogy a Merrimacot elsüllyeszti, mert lehetetlennek tartotta, hogy más módon zárhassa el a spanyol hajóhadat.

Sampson ama fölhívására, hogy jelentkezzen erre önkéntesek, Hobson hadnagy és 7 ember ajánlotta föl szolgálatát a terv keresztülvitelére. A »Merrimac« esütőtüskön este a New-York hadihajó közelében föllépett, torpedóktól körülvéve, amelyeket a parancsnok hidról lehetett fölrobbantani. Pénteken reggel 3 órakor a »Merrimac« lassan a part fele haladt. A Morro-erődből tett lövéséből kitudt, hogy a »Merrimac«-ot észrevették. Más spanyol ütegek is megkezdték a tüzelet, amit az amerikaiak nem viszonzáltak, attól tartva, hogy a »Merrimac« legénységét találják el. — Ezután H o b s o n hadnagy, tehát né a spanyolok, Estrela-erőd közelébe szandekosan elsüllyesztette a Merrimacot. A terv sikerült mert a kikötő bejáratát elzárta. A spanyolok nem képesek a Merrimac roncsait fölrobbantani, mert az amerikaiak látárolan helül van, a Bristoban, Colon, Infanta Maria Theresia, Vizcaya és Almirante Oquendo spanyol hajók Santiago előtt állanak. Azt hiszik, hogy meg más hajók is, talán torpedónaszádok vannak ott, a Merrimac legénysége csónakon szandekozott megmenekülni, melyet a Merrimac magával vontatott. Bizonytalan, hogy igénybe vettek-e a csónakot, de senki sem vesztette életét, mert a spanyolok mindnyajukat foglyul ejtették.

Washington, jun. 6, S r i d l e y, az »Olympia« amerikai hadihajó kapitánya, a ki Manilánál megsebesült, Kohe-ban (Japán) meghalt.

Madrid, jun. 6. Az »Imparcial«-nak Santiago de Cubából tegnapi kelettel érkezett

távirat jelenti: Tegnapi este 10 órakor az egész amerikai hajóraj, a mely 20 hajóból állott, elkeveredett bombázást kezdett. A hajók oly nagy távolságban állottak, hogy a lövegek nem érték el az ütegeket és erődöket, a miért ezek nem is viszonzták a tüzelet, mert nem akarták löserüket haszontalanul pazarolni. Arra vártak tehát, hogy az amerikai hajóraj közelebb jöjjön, az azonban megmaradt ugyanabban a távolságban. — A bombázás 45 percig tartott és ma nem ismételték meg. Az amerikai hajóraj még mindig ugyanolyan távolságra áll, de ma csak 16 hajó látható.

Washington, jun. 6. Az angol külügyminiszteriummal táviratban közölték C a r r a u z a hadnagynak Montreárból május 26-áról kelt levelét, a melyet Inay tengernagyhöz intézett Madridba. A levél tanúságot tesz arról, C a r r e p pontosan ismeri az amerikai hajók mozdulatait, valamint bizonyosságot tesz arról is, hogy Camanca az Egyesült Államokban kémiszolgálatot szervezett. Camanza elismeri, hogy ő írta a levelet, a kémkedés vádját azonban visszautasítja.

Táviratok.

A Lepsényi ügy.

Budapest jun. 7. A mint a Bud. Tud. értesül, a képviselőház mentelmi bizottsága, melyet a Rakovszky Istvan által bejelentett mentelmi ügy hozza hivatalosan usztatik, ugy Lepsényit, mint Olayt és Pichlert meg fogja idézni, hogy a tényálladékok tisztázva, az ügyben dönthessen. A tárgyalás ezúttal is nyilvános, a tanácskozas és határozathozatal titkos ülésben fog történni.

Az Ika katasztrófája.

Budapest jun. 7. Fiuméből jelentik: Az Ika gőzöst, mely tavaly szeptemberben Cirkvenicából jövet a Tyria angol gőzössel összeütközött s azóta roncsolt állapotban ott vesztegel, előrvezették. A kikötési ár 10000 frt volt. Hosszas árverezés után az Ikat Marioket és Mauganes görög kereskedők vették meg 9500 frtért. Ugyanezek vették meg évekkal ezelőtt a tengerészeti hatóság kímustrált Bátor nevű gőzöset is.

Darányi miniszter Szegeden.

Budapest, jun. 6. A »Debr.« ered. táv. D a r á n y i Ignác földmívelésügyi miniszter K i s s Pal államtitkár kíséretében váratlanul Szegedre érkezett és — mint tudósítónk táviratozza — K á l l a y Albert főispán, T ó t h Mihály városi főmérnök és R e ö k l ván főmammérnök tarsiáságában megvizsgálta a körtöltest és a város mellett levő tiszai védőtöltest, hogy személyesen meggyőződjenek az államköltségen kért megerősítő szükségesség voltáról. Ez irányban a tervek szakértői által tanulmányozása után fog érdemlégesen háttározni.

Az osztrák helyzet.

Budapest, jun. 7. A »Deb.« er. Táv. B é c s b ő l jelentik: A partok elnökeinek mai értekezletén K a i s e r, G r o s s és D a s k y n s k i kijelentették, hogy az általuk képviselt pártok az ügyrend szerint nem tartják megengedhetőnek, hogy radikvüli esti ülések által a mostani napirendet valamint a többi sürgős indítványok tárgyalását megszakítsák és hogy e szerint a leghatározottabban ellene vannak annak, hogy a kormány által beterjesztett javaslatokkal az ügyrendnek megfelelően bánjanak. W o l f megjegyezte, hogy partja azon az állásponton van, a melyet apr. 29 en F u n k e az összes ellenzéki pártok nevében tett nyilatkozatában jelzett, a mely szerint a parlament minden gozítir munkáját az obstrukció segítségével meg fogják akadályozni mindaddig, a mig a nyelvrendeleteket vissza nem vonják. M a l f a t t i amellet van, hogy a délelőtti üléseken folytassák a nyelvügyi vitát és az esti ülésekben tárgyalják a kormány javaslatokat. A többséghez tartozó pártok elnökei közül senkisé sem szólalt fel,

Öngyilkos milliomos.

Budapest, jun. 8. (A Debr. ered. táv.) M é s z á r o s Tibor joghallgató, a nemrég meghalt milliomos emberbarátnak Mészáros Károlynak fia, Sz.-Lőrincz nyaraló telep mellett melbe lőtte magát. Reménytelenül szeretett egy asszonyt, egy előkelő gazdag ember szép fiatal nejét. Ott lőtte meg magát a szép asszony nyaralója közelében. Randevut kért a szép asszonytól, az nem jött el s a fiatal ember megakart válni az élettől. A golyó a tüdőn ment át, alig marad életben.

HIREK.

Szerb dalosok városunkban.

Debreczen, június 7.

Ma este érkeznek városunkba a szerb dalosok, hogy két estén bemutassák a szerb népdal — költészet s nemzeti zene gyöngyeit. Nagyban folynak az előkészületek városunkban, mellyel e kedves vendégeket várják. Már eddig is számos ház öltött zászlósdísz tiszteletükre.

Ma éjjel indultak utnak a derék dalosok, hogy debreczeni dalárdát meglátogassák s ezzel viszonzják azt a látogatást, melyet dalegyletünk Belgrádban tett volt.

Igaz magyaros vendégszeretettel látjuk városunk falai között a szerb dalosokat. Debreczen város közönsége meg tudja érteni ennek az alkalomnak az ünnepies voltát.

A végleges program is megvan már állapítva, mely részletezi a belgrádi dalegyletnek szombat reggelig való tartózkodását.

S i m o n f f y Imre kir. tan. polgármester fogadja ma este üdvözlő szónoklattal a »Stankovic«-dalárda tagjait. A debreczeni dalegylet a »Munkás dalegylet« testületileg vonul ki fogadtatásukra.

Nemcsak testületek, de a város társadalmának minden rétegében élénken érdeklődnek a szerb dalosok iránt.

A palyaudvar perronján bizonyára óriási közönség fogja várni a kedves vendégeket, kik ma este 6 óra 50 perczkor érkeznek meg.

A városi fogatokon kívül nagyszámú magánfogad várja majd a vendégeket, kik elszállásolás után a »Bika« szálloda utolsó kerthelyiségébe gyülekeznek, ismerkedési estélyre.

A vendégek a holnapi nap folyamán meglátogatják a város több látványait, így a Margit fürdőt és István malmot is.

Este fél 8 órakor lesz az első hangverseny, mely iránt óriási érdeklődés mutatkozik városzerte.

A hangverseny véglegesen megállapított programja a következő:

Műsor:

1. Styrsky László: Szvjete tiki. Temp-lomi ének a Szt.-Háromság ünnepére. Vegyes kar.
2. Styrsky László: Készül már a fűgeteg. Vegyes kar.
3. Styrsky László; Magyar népdalok Vegyes kar.
4. a) »Szép föld—kedvesem« Két dal magas hangra, énekl. Nedi s Szimka k. a. b) Ül a kalifa a trónus-n, magán hangra karkisérettel, a magán részt énekl. Kalyevitsné.
5. Mokranyác István: szerb népdalok Maczedoniából. Vegyes kar.
5. Marinkovics József: Ima zongora kíséret mellett énekl. a vegyes kar.
7. Styrsky László: Első fűzér szerb népdalokból. Vegyes kar.

8. Malaskin; Dávid második zsoltára. Vegyes kar.

9. Styrsky: a) »Jóéjt« zongora kíséret mellett énekli kettőzött női hármás.

b) Szerb népdalok, zongora kíséret mellett énekli a női kar.

10. Styrsky: »A mezőn« vegyes kar.

11. a) Csajkovszky Kirs Póter: Szvjat, b) Styrsky: Tebe pojem. A gör. kel. liturgiából. Vegyes kar.

12. Styrsky: XII. füzér. Szlav népdalokból. Vegyes kar.

Művészi szempontokból kiváló hír előzi meg a szerb dalosokat. Tagjai a belgrádi intelligenzia színe-javából kerülnek ki.

Június kilencedikén csütörtökön ismét hangverseny lesz a színházban, a műsor némi változtatásával.

Mindkét alkalomból városunk dalárdája is közreműködik a »Himnus« élénklésével. Ezen a napon lesz a diszbankett a »Bika« disztermében, melyre városunk előkelőségei közül is számosan váltottak jegyet.

Ugyancsak csütörtökön tekintik meg vendégünk a történelmi emlékü nagytemplomot.

Nem volt ilyen nagy a magyar—szerb barátság, mikor ugyanezen templomban tartották a magyar országgyűléseket...

Az ünnepek hivatalos programját; mely ma került ki a sajtó alól. Még pedig a vendégekre való tekintettel francia nyelven is, a következőkben adjuk:

A »Stankovic Cornél« szerb delegációnek tiszteletére rendezett ünnepek sorrendje.

Június 7-én, Kedden.

Érkezés este 6 óra 50 p.

Fogadtatás. Polgármester üdvözlő beszédet tart.

A »debreczeni delegáció«, a »Munkás delegáció« testületileg zászló alatt vonul ki a fogadtatáshoz.

Bevonulás városi és magán fogatokon.

Elszállásolás.

Este 8 órakor ismerkedési estély a Bika szálloda 2-dik udvarhelyiségében.

Június 8-án, Szerdán.

Reggeli a szálláson.

Gyülekezés a Bika udvarán reggeli 9 órára.

A ker. akadémiának, a főreáliskolának, valamint a Stern József és Testvére kefégyárnak megtekintése.

Ebéd után 1 órakor a szálláson.

Délután 3 órakor gyülekezés a »Bika« udvarán.

A Margit-fürdő és István malom megtekintése.

Este fél 8 órakor »Hangverseny« a városi színházban.

Hangverseny után társasvacsora a »Angol Királyné« szállodában.

Június 9-én Csütörtökön.

Reggeli a szállóban.

Reggeli 9 órakor gyülekezés a »Bika« szálló udvarán.

Az ev. ref. nagytemplomnak és az ev. ref. kollegiumnak megtekintése.

Délután 1 órakor Banquet a Bika disztermében.

Délután 4 órakor kocsikon kirándulás a pallagi gazdasági telepre.

Este fél 8 órakor »Hangverseny« a városi színházban.

Hangverseny után vacsora és táncz a »Bika« disztermében.

Június 10-én Pénteken.

Reggeli a szállóban.

Reggel 10 órakor gyülekezés a »Bika« udvarán.

Megtekintése a dohánygyárnak.

Délután 1 órakor ebéd a szálláson.

Délután 4 órakor gyülekezés a »Bika« udvarán.

Külön vonaton kirándulás a nagyerdei polgári lövőde helyiségébe, hol a szerb társaságot megvendégeli a »debreczeni dalegyelet«.

Felhívás Debreczen város közönségéhez!

A belgrádi dalárda mai napon érkezik városunkba. Közönségünk igaz magyaros vendégszeretettel várja őket. A fogadtatás különösen is minél fényesebb és ünnepszamba teltelje végett. felkértnék a háztulajdonosok, hogy házaikat felbogarozzák.

* **Kinevezés.** A pénzügyminiszter Suhajda József debreczeni pénzügyi segéd-titkár a székesfővárosi kir. adófelügyelőhöz titkárrá nevezte ki.

* **Egyházi választások.** Satorajaujhegyi levelezőnk jelenti: A felsőzempleni reform. egyházm. esperese, Fehér István költő pap állásáról lemondván, a Dókus Gyula és Nemes Lajos tanácsbírók, Kádár János egyházi tag és dr. Thuranszky Zoltán egyházmegyei ügyészből álló bizottság ma bontotta fel Fehér István elnöklése alatt a megüresedett állásra beérkezett szavazatokat. Legtöbb szavazatot kapott Sarkány Imre lelkész. Az új tanácsbírói állásra Mándy István homonnai szolgabíró választották meg.

* **Athelyezés.** Kormendy Endre, debreczeni 2. honvédszázadrezdabeli főhadnagyot a marosvásárhelyi 9. honvédszázadrezdhez helyezték át.

* **Szintársulatunk Marosvásárhelyen** telt házak előtt tartja előadásait. — Marosvásárhely közönsége nagyon megelégedve a társulat működésével s ennek köszönhető, hogy Komjáthy Ott aránylag legszebb eredményt ért el, habár a színház oly kicsiny, ha telt ház van, akkor sem elég ahhoz, hogy a társulat költségeit fedezze. Június hó 24-ig marad Komjáthy Marosvásárhelyen, onnan Ungvárra megy. — A szintársulat több tagja hosszabb szünetet a napokban kezd meg. F. Kállay Lujza vasárnap jatszott utoljára Karacs Imre hétfőn bucsuzott. A közönség érzékenyen bucsuzott fölük. Mindketten Debreczenben töltik a pihenő napokat. Kaposi Józsa szerdán lép fel utoljára Marosvásárhelyen.

* **A Zenede közgyűlése.** A debreczeni Zenede-egyesület — mint már röviden jelentettük — vasárnap d. e. tartotta évi rendes közgyűlést Sesztina Lajos elnöklése mellett. A választmány jelentése volt a gyűlés első tárgya. — Az elért taneredményről a kiküldött bizottság elismerését vívta ki a választmány. A növendékek előhaladásának nyilvános bemutatása végett több belépődíj nélküli verseny rendeztetett. Simonffy Emil igazgató indítványára a növendékek ösztönzése végett ezután az évszázad vizsgák után szorgalmjegyek és díszes oklevelek fognak kiadni a kitartó szorgalmu és kiváló eredményt felmutató növendékeknek. Az elhunyt id. Szotyori Nagy Karoly helyét a választmány Brück Gyula n.-kőrösi zenetanárral töltötte be, aki működését szeptemberben kezdte meg. — A zárszámadás szerint az intézet múlt évi kiadása 7635 frt 16 kr., bevétele pedig 8032 frt 36 kr. volt, amelyben a város 4000 frt segélyvel szerepel. A vagyon pedig 97,209 frt 61 kr., melylyel szemben áll 34,000 forint alapítványi tőke, 22000 forint építkezési segély és 33870 frt 97 kr. adósság. A közgyűlés a választmány jelentését örömdetes tudomásul vette, a felmevényt megadta. Majd az intézet iránt tanúsított jóakarát meghálálása s a magyar zeneirodalom körül szerzett érdemek elismerése jeleül Mihalovics Ödönt, a m. kir. zeneakadémia igazgatóját és dr. Harrah József m. kir. zeneakadémiai tit-

kárt tiszteletbeli tagokul választotta. A tiszti. kar mandátuma lejárván, azt újra alakították. Az egyhangulag történt választás eredménye a következő: Elnök: Sesztina Lajos. Igazgató: Simonffy Emil. Jegyző: Márton Imre. Választmányi tagok: Dr. Kenézy Gyula, Dobóczki Sándor, dr. Wolaffka Nándor, dr. Láng Sándor, dr. Pallay Miklós, dr. Ujfaluassy József, Stainacker Sándor, Kövy Lajos, dr. Tüdős Kálmán, dr. Simonffy Béla, Tóth Béla, dr. Kemény Mór, dr. Márton Kálmán, Komlóssy Dezső, dr. Rottler Béla. Számvizsgálók: Mayer Emil, Zador Lajos, Szabó József főszámvevő.

* **Pichler botja.** Abból az alkalomból, hogy Pichler Győző orsz. képviselő Lepényi Miklós néppárti képviselőt Kossuth Lajos emléke elleni támadásért megverte, a bécsi magyar egyesület igen szép botot küldött Pichler Győző képviselőnek a következő felirással: »Pichler Győző országgyűlési képviselőnek a bécsi magyar-egyesület. 1898. május 24.«

* **Eljegyzés.** Kun Sándor volt bazarmeri jelenleg ottományi helyettes jegyző f. hó 5-diken jegyezte el Szatmári László erkörtlényesi ref. leánytanító kedves leányát Karolinát.

* **A szerelem.** A Kun Zsófi hálálának oka már bizonyos, legyen láb emberileg, nem úgy, mint a Pető László szomorú története. Annyira bizonyos, hogy még vitriolt is vitt le magával a kutba, ha az esés nem volna elég a hálálához, no meg a víz, a miből a szoboszlói kutba eleget ihatott, amint 19 éves testét egy ugrással belemármotta Kun Zsófi s ezzel bucsut mondott örökre nemcsak a varrotűnek, de a szeretőjének és az árnyék világnak is. Béke haueraira.

* **Szólószeti előadás** Vasárnap délután a Hatvan-utezai kertben szép számú érdeklődő közönség jelenlétében tartott előadást, a szőlők zöld oltás-ról Barina Balázs szólószeti tanár. Az előadás után gyakorlatba bement a különféle oltási módokat egyes tőkéket beoltva. Szakszerű előadót a jelen volt szőlő birtokosok meleg óvácókba részesítették.

* **Választmányi ülés.** A »Petőfi« dalkör választmánya 1898 évi június hó 8 napján az az szerdán d. u. 5 órakor a városháza kis tanácstermében választmányi ülést tart. Tárgyak: Tagsági ügyek és jelentés a május 28-iki majális eredményéről. Folyó ügyek és indítványok.

* **Öngyilkos legény.** H. Nánáson történt az eset, nem tudjuk, a szocializmus vad eszméjéről ijedt-e meg, vagy a szentimentalizmus ragadt át reá is, de megtörtént, hogy Pető László 16 éves suhanczot egy tanyai kutban találták meghalva. Kihúzták szegényt és felboncolták, mert gyanus volt, nem harmadik-fele volt-e a hálálának oka, t. i. hogy más fújtotta volna bele? A boncolás azonban erre kelő alapot nem szolgáltatván, így Petőt mint öngyilkost adták át az anyaföldnek.

* **Tanuljatok Anyák!** Egy kis két hónapos fiú szomorú haláláról szól az ének akit anyja épen azelőtt táplált szivének véréből kivált édes tejjel s utánna letett a bölcsőbe kényelmében hanyatt fekvő. A kis fiú, — Györkei Balázskának hívták szegényt, míg élt — elővette a hányas s mivel száján nem tudott kijönni, — meg is fojtotta mire az anyja észrevette.

* **Elítélt párbajozók.** A farsangon történt, hogy Frank Resző kereskedő és Rédl Szigfrid egy béli öszezóalkozás folytán párbajt vívtak, mely az utóbbi megsebesülésével végződött. A kir. trvszék tegnap vonta őket felelősségre és Frankot 3, Rédlit 2 heti államfogházra ítélte.

* **Igen elegáns nyári női toilettet,** és gyönyörű szép női ruhákat készít a legújabb divallapok mintáira Kronovitz Matild Nagyuj-uteza 1707. sz. a. Weinberger Lajos ur házában.

* **A polgári takarékszövetkezetnél** helyben egy kereskedelmi akadémiát végzett ifjú gyakornokul főlvetették.

* **Az újabbkori tékozló fiu,** Kardos Gábor kéményseprő-segédet annak idején hűséges szeretettel felnevelgette az édes anyja Örfizette, óvta, mint a szemfényét, meleg szeretettel. Hej, de rossz fából lehetett a bölcsője annak a fiúnak, mert ugyancsak meghálálta ezt a nagy anyai szeretetet. Utóbbi időben már nem is lakott anyjával, ki leányával a Homokkertben birt lakást és a dohánygyárba jártak. Szombaton a jóindulatu fiu, felhasználva anyja és nővere távollétét, a lakás ablakát betörte és minden ágyneműt, ékszereket s egyéb értékes tárgyat összeszedett és becsapta a zálogházba. Azután előbb a Rózsabokorban, majd a Bikában a lopott tárgykért kapott pénzt eltékozlta. — A rendőrség számadásra vonja ezt az újabbkori tékozló fiut.

KÖZGAZDASÁG.

Ingtalanok forgalma.

- Gonda József és neje Baranyai Ágnes megveszik Möricz Andras 120 □ öl területű majorsági földjét 240 frtert.
- Bátori Zsuzsanna megveszi Möricz Andras 144 □ öl területű majorsági földjét 216 frtert.
- Nagy Sándor öt drb. ujosztású földjének illetőséget eladta nője született Balogh Marianak 600 frtert.
- Erdey Julianna Szendrei Danielné 2878. sorszamu házat megveszi Ujfalussy Menyhért 2000 frtert.
- Tóth Balint és neje Oláh Zsófia megveszik Vertesi Gábor társai 16 hold 265 □ öl területű halápi kaszálójukat 1800 forintért.
- Barna Mihályné Szele Mária 2997 sorszamu házat megveszik Csbai Andras és neje Holló Katalin 2000 frtert.
- Boda Istvánné Nagy Eszter úgy is mint kiskoru gyermekek gyámja eladja 3118. sorszamu házat Kaszás Peter és neje Kokas Erzsébetnek 1800 frtert.
- Reichmana Armin 7 hold 500 □ öl területű ondodi földjét megveszi Hegedüs Imre 2800 frtert.
- Varga József és neje Csonka Julianna 9 hold 1087 □ öl területű nagy cserei kaszálói birtokukat megveszi Ludmány Antalné Nagy Zsófia 1252 frt 32 krért.
- Mezei Janos és neje Torkos Zsuzsanna megveszik Horvat, Sandor József, Gábor és Julianna 324 □ öl területű téglaskerti szőlőjükhözket illető négy ötöd részét 300 forintért.
- Birinyi Ferencz 3009 sorszamu házat megveszik Aszalós Ferencz és neje Szőke Zsuzsanna 1300 frtert.
- Kis Gábor és neje Sarkadi Julianna megveszik özv. Beke Janosné Bulta Zsuzsanna 827 □ öl területű tóczóskerti szőlőjét 900 forintért.

A trágyatelep és a trágyának a telepen való kezeléséről.

A Debreczeni eredeti közleménye.

A változások, melyeken az állati eredetű trágya a telepen átmev, részben kívánatosak részben nem. A benne foglalt szerves anyagok elrothadnak és korhadnak szénsavvá és ammóniakká alakulván át. A szénsav elszáll, míg a könnyen illó ammóniak elillanását meg kell gátolnunk. Az el nem illant nitrogén könnyen oldható vegyületekké alakul át. Hamu alkotó részei is könnyebben feloldhatók válnak. Minden gondos gazda feladata tehát az, hogy a trágya kezelésénél annak könnyen oldható alkotó részei veszendőbe ne menjenek.

Miután tehát sem a nitrogén, sem pedig az ásványos alkotórészekből nem szabad veszendőbe menni, a szénsav pedig elillan, nagyon természetee, hogy a trágya elrothadása alkalmával annak mennyisége is fogy. Nitrogén és hamutartalma ez okból tehát aránylag nagyobb lesz, feladata tehát a gazdának, hogy a bomlás menetét szabályozza. Ennek az első feltétele az, hogy a trágyatelep jól legyen alkalmas, Amennyire lehet tegyük azt közel

az istállóhoz, hogy ez által a trágya szállítást megkönnyítsük. A szél és nap által bekövetkeztető kiszáradástól pedig meg kell óvni. Legcélszerűbb az istálló északi fala mellett elhelyezni. Ha ez nem vihető keresztül úgy célszerű fak ültetése által mesterséges beárnyékolásról gondoskodni ezen célra legalkalmasabbak a fehér nyárfa és hársfa. Sovábbá arról is kell gondoskodni, hogy a telepről és a telepre a kocsi-közlekedés lehetőleg kényelmes legyen.

A mi a trágyatelep nagyságát illeti, erre nézve nehéz határozott adatokat közölni. Ez függ az az állatok számától, a takarmány és a lom mennyiségétől s végre az egész gazdaság berendezésétől. Legcélszerűbben oly mJ den járunk el, hogy az évi trágyaproduktiót kiszámítjuk. Pl. egy drb. haszonállat naponta 37 kg. friss trágyát produkál. A leghosszabb idő, melyen keresztül az a telepen fekszik 100 nap legyen. Ezen idő alatt tehát egy drb. állat után 3700 kg. trágya gyűl össze. Ha egy köbméter trágya 600 kg-ot nyom is, ha nem szándékozunk a trágyát 1.5 méternél magasabbra rakni, úgy ez esetben állatonként 4 négyzetméter felület szükséges. A trágya lékutnál állatonként 0.3 — 0.5 köbmétert számíthatunk.

A trágyatelep alakja a helyi viszonyoktól függ. Legcélszerűbb hosszukás a 4 sarkon bekerített négyzet alakjában megépíteni. Éles sarkok nem célszerűek, mivel kocsival nehezen járhatunk ki a telepről, azonkívül ha a teheneket a trágya letiprása céljából a telepre hajtuk, könnyen megsérthetik magukat. Igen nagy telepnél célszerű a trágyát több részletre osztani, melyek azután egymásután szállíthatók ki.

Nem szabad továbbá a telepet nagyon mélynek lennie, miután az ilyeneknél az igás állatokat túlságosan megerőltetjük. 60 cm-nél mélyebbre ne csinátassuk. Fenekét oly módon kell készíttetni, hogy a trágyalékut felé eleget esése 1.29 méterenként 3—3.5 cm. legyen. Legfontosabb a trágyatelep készítésénél meggatolni a lének a talajba szivargását. Ez okból a telep fenekéről a földet 16—32 cm-nyire ki kell emelni, egy agyagréteggel azt jól lezujkolni, azután kikövezni s ha lehetséges, jól kiceményezni. A gazdaság területén összegyűlt vizet el kell vezetni, hogy a telepre sem az udvarról, sem a haztetőről víz ne kerüljön. Célszerű tehát a telepet egy 15—20 cm. mélységű csatornával körülvenni.

A trágya kihordása alkalmával gyakran megtörténik, hogy egyik szekérrel a másik után, a trágyát a telepre rakják. Ez hiba, mert ennek következtében a trágya egyenetlenül ülepedik meg s egyenetlen minőségű esz. Arra kell törekedni, hogy minden trágyaszállítmány egyenletesen kiterítessék, ezen réteget azután egyenletesen le kell taposni, hogy a trágya egyformán ülepedjék. Ha egy réteg készen van, akkor ha meg oly vékony is, egy réteg földdel le akarjuk, hogy amon ak veszteség ne alihasson elő.

Föld helyett előnyvel lehet szuperfoszfát gipszet is használni; 10 négyzetméter trágyatelep felületre 1 kg. szuperfoszfát-gipszet vehetünk, miáltal a trágya foszfor tartalma jelentékenyen emelkedik és így a trágya értéke is növekszik. — Szükséges továbbá, hogy a trágya minden rétege bizonyos nedvesség tartalommal bírjon, — mely esetben a korhadási folyamat egészen szabályos lefolyásu lesz. Ha a trágya nagyon nedves, akkor elurfasodik. Az időjárás szrint több ízben kell a trágyalévet a kutból a trágyára fecskendezni. Ezáltal nem csak a trágya átmedvesítését erjük el, hanem a trágyalé értékes alkotórészei bensőleg elegyednek a trágyával.

A trágya conserválása céljából egyesek a telep befedését ajánlják, ez azonban sem nem szükséges, sem nem előnyös.

A kereskedelmi és iparkamara közleményei.

A cs. és kir. katonai építészeti osztály Budapeston a IX. kerületben a Maria Theresia

laktanya mellett 35,000 frt költséggel fedett lovagó iskolát szándékozik építtetni. A vállalkozók ajánlataikat f. évi június hó 15-ig a fentemlített osztály irodájában (vár, hadtestparancsnoksági épület) benyújthatják.

A magyar kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége átiratott intézett a ker. és iparkamarához, melyben arról értesít, miszerint a vetések állása és a kedvező kereskedelmi viszonyok arra engednek következtetni, hogy az idén nemcsak élénk gabonaforgalomra es különösen jelentékeny külföldi kivitelre, hanem arra is lehe számítani, hogy ezen forgalom a szokottnál korábban, talán már július közepén fogja kezdetét venni.

Mint hogy a gabona forgalom akadálytalan ellátásához fűződő fontos országos érdeknel fogva a gabona szállítási idény alatt az államvasutak, első sorban a gabonaszállítás igényeire lesznek figyelemmel és nem csak a fedett, hanem amennyire megengedhető a nyitott kocsikat is legelső sorban gabonaszállításra fogják használni, figyelmeztetik a kereskedőket, gyárosokat, iparosokat, hogy tömegarukból álló szállításaikat lehetőleg praen-tive, azaz az a gabona idény előtt lebonyolítai igyekezzenek, mert a legjobb akarat mellett sem lehetnek azon helyzetben, hogy a gabona idény alatt más czikkekre kellő figyelemmel lehessenek.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur tudatja, miszerint oly esetek fordultak elő, hogy midőn magánvállalatoknál alkalmazott tartalékos honvédtisztek, fegyvergyakorlatra beidézettek, felmentésüket azon indokollással kérelmezték, miszerint alkalmazásukból elbocsátatnának, ha bevonulniok kellene s ezen állításukat az illető vállalat által írásban kiállított nyilatkozattal is bizonyították.

Tekintettel arra, hogy a tartalékos honvédtisztek — mint ilyenek — törvényszabta köteleességüknek megfelelően kénytelenek és hogy minden honpolgár hazafiai kötelessége az illetőket szükség esetén hivatásuk teljesítésében támogatni, felhívjuk a magán vállalatokat, hogy az ily helyzetben eljárás — tekintettel a hazafiai kötelekre is, — ne támogassák.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1899. évre szükségelendő 8000 mm. tiszta hengerolaj, 8000 mm. lepárolt ásványolaj, 9600 mm. vulkánolaj, 13000 mm. gazolaj beszerzésének biztosítása céljából f. hó 25. lejárattal nyilvános árlejtést hirdet, melyre a feltételek kamaránknál megtekinthetők.

CSARNOK.

Utközben.

— Regény egy kötetben. —

Írta: TAMÁS JÓZSEF.

7.

Hogy a Sujtó leány belekerült a gépezetbe, abban nagy érdemei vannak az öreg csavaroak. Az ő érdemeire voltak tekintettel, midőn elnézték a leánynak, hogy kissé gyöngék a szemei. Különbben Anna ezen úgy segített, hogy egy kemény zöld papírról készült szemvédőt használt.

Gyengék voltak kissé a szemei, de szépek. Hanem ehhez a mindenható gépezetnek semmi köze.

Ez nem érdem.

A leány puha, szőke haját körülfonta egy széles zöld szalaggal és homlokára szorította azt a csuf zöld fűszágot, ami eltakarta szemeit, arcját, amint meghajolva ült a gép-jénél.

Ilyen formán aztán beillett a többi lányok közzé, akik vének voltak és örökösön haragosak. Beillett olyanuyira, hogy még a méltóságos ur titkársa sem tett közük különbséget. Elébe tartotta a lekopogtatott ívet és mondta szigoruan, hidegen :

— K tud, vagy Es mint veszi a munkáját Mikor

Anna alig megáll és szik maga csetint eg szoborleán Meg

tetni kell v majd egy-e Ez volt a t egeleször hajolni,

— Az ebbe a cs ngyan, ho De azért n

Es . . . vabb mond tenelek.

Nur v Dem

Már ig e kiben leg között.

A Su azonban na kép nem iga

Mindössze a napon más másik lany

Nincs mit fe megismetlőd rubban bira

Nem t

Sujtó hogy okvetl tán felhagyoztályozgat

tákat.

A hiva kedtek neki nap nekem ségbe, amit

Anna letekből hoz relemmel öl darabig fél

időben egy ki a házból

Aztán hoztat a bir fehére kezei

sok sok gon nyomorúság

Lám, Miért. Kinek gának. És

homlokán v azt hitte, ho az mind iga nyal az. M

Hiszzen arra

— Kisasszony, négy betű hiányzik. Nem tud, vagy nem akar-e rendesen dolgozni?

Es Anna csak hallgatta csöndesen, mint veszi sorra a titkár a leányokat, bírálgatva a munkájukat.

Mikor az ajtó a titkár után becsukódott, Anna aligha gondolt arra, hogy az most megáll és mosolyog széles jó kedvében. Tetszik magának a hatalmas ur szerepében és csettint egyet a nyelvvel, amint arra a szép szoborleányra gondol.

Meg kell először kissé puhítani. Éreztetni kell vele, hogy ő senki, semmi. Akkor majd egy-egy udvarias szónak jó ára kerül. Ez volt a titkár ur véleménye, mikor Annát először ott látta a fehér bilentyük fölé hajolni,

— Az öreg csavar leánya bele illett ebbe a csatatervbe. Természetesnek vette, nyíran, hogy megrojják egy-egy apró hibaért. De azért megszédült ő is egy-két édes szótól.

Es . . . Az ilyen dolgot fölösleges is tovább mondani. Olyan egyformák ezek a történetek.

Nur wem es just passieret,
Dem bricht das Herz dabei . . .

Már így dalolta azt Heine, a német poéta e kibén legtöbb szív volt minden emberek között.

A Sujtó Anna históriája ilyenformán azonban nagyon poétikus volna és következőképp nem igaz. Az élet próza és nem költészet. Mindössze annyi van a dologban, hogy egy napon más lány került a gépezet elé. Ez a másik lány esunya volt. Fekete és sovány. Nincs mit félni, hogy a Sujtó Anna története megismétlődjék. Lám, a titkár ur még szigorban bírálgatja a munkáját mint a többiét. Nem tett többé kivételt.

Sujtó Péter eleinte úgy gondolkodott, hogy okvetlenül meg kell ölnie a titkárt. Aztán felhagyott az ilyen gyilkos eszmékkel és osztályozgatta tovább szép rendbe az akciókat.

A hivatalnoktársai sem igen kellemelendektek neki a történet miatt. Ma néked, holnap nekem . . . ki láthatna bele abba a sötétségbe, amit a jövőre percz rejt?

Anna szépen otthon maradt és üzletekből hozott vásznakot, amikre idegölő türelemmel öltögetett virágokat, madarakat. Egy darabig felbehagyta ezt a munkát és ez időben egy parányi kis deszkakoporsót vittek ki a házból.

Aztán folytatta ismét, ott görnyedt naposzat a himzöráma fölött és míg sovány fehér kezei végezték gépiesen munkáját, sok sok gondolat megfordult a fejébe. Mert a nyomorúság megtanít gondolkozni.

Lám, ő már nem tisztességes leány. Miért. Kinek vétett? Bizony, csak saját magának. És mégis ujjal mutat rá a világ és homlokán viseli a szegény bélyegét, a miért azt hitte, hogy amit neki mondott egy ember az mind igaz. Hát bűn a hit? Minden bizonynyal az. Miért nem tanították hát meg rá. Hiszen arra oktatták már az iskolában, hogy

ne öljön. Pedig attól nagyon becsületes maradhat még az ember. Hiszen megölték őtet is és el kell temetkeznie . . .

Igy gondolkodott Anna, mikor ott ült az ablaknál, a himzöráma előtt. Késő estig ott ülhetett, a nap megvilágította a szobát. Semmi sem fogta el a sugarait. A lakások a negyedik emeleten világosak.

Szomszédok, házbéliek ellen nem lehetett panasza Annának. Azoknak nem ment ujság-számba, hogy egyszer csak valami olesó lakást elfoglalt két, vagy egy ember és ha valahol gyermek sírást hallottak, nem kutatták a dolog erkölcsi oldalát.

(Folyt. köv.)

Nyilt-tér.

Egyedül elismert kellemes ízű **természetes** hashajtószer a

Ferencz József

keserűviz,

a keserűvizek királya.

Orvosi tekintélyek bizonyítványai szerint a világhírnek örvendő

FERENCZ JÓZSEF keserűviz

a keserűvizek tulajdonképpeni képviselőjének tekintendő, mert páratlan egyenletes, gyors és tartós hatása.

A nagy millenniumi éremmel egyedül kitüntetett keserűvízforrás.

Kéretik csak **Ferencz József** keserűvizet nem pedig budai, vagy egyéb elnevezést használni. **Kapható mindenütt.** (Az igazgatóság Budapeston.)

Még csak néhány napig.

Huzás már 1898. június hó 30-án.

Magy. kir. jótékonycélu államsorsjáték

főnyeremény 150,000 korona.

Az összes nyeremények összege 365,000 korona. Sorsjegyek a 2 forintért kaphatók a lottóigazgatóságnál Budapeston (Pest, fővámbház, félemelet), ahová a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő, valamennyi só- és adóhivatalnál, a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegy-áruelőadóknál.

Dudapest, 1898. április hó.

Magy. kir. lottó-igazgatóság.

Anniteli S.

a nagy tetszést aratott

büvész

engedve az általános felszólításnak, elhatározta, hogy **szombaton és vasárnap** június 11 és 12-én a Bika-száloda mulatójában előadásokat tart.

Árverés Debreczenben.

A birói felszámolás alatt lévő Szőlősi János — K. Tóth Sámuel-féle pipaszár üzletben Debreczenben leltározott kész- és félíg kész több ezer darab különféle

pipaszárak

a pipaszárakhoz való *anyagok* valamint azok készítéséhez való *kézi szerszámok* és

fa-eszterga padok

a folyó évi június hó 20-ik napján d. e. 9 órakor kezdődő árverésen és a következő napokon a Péterfia-utca 61 sz. (régí 853. sz.) Török-féle háznál azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alól is

elárvereztetnek.

Kelt Debreczenben, 1898. jun. hó 2.

A felszámoló bizottság.

Figyelmeztetés!

a fenti hirdetésre vonatkozólag.

Az 1865 év óta fennálló esztergályos üzletem és műhelyem teljesen külön áll a pipaszár üzlettől.

Tehát az árverés sem üzletemet, sem műhelyemet nem érinti. És mint eddig, úgy ezentul is minden az iparomhoz tartozó cikkek készítését folytatom. — A legjobb pipaszárakat ezentul is készítem.

Kiváló tisztelettel

K. Tóth Sámuel

műesztergályos.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytisztá

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszer-táramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszertár DEBRECZENBEN, (Tisza palota.)

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Éljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Részvények, szelvények, elsőbbségi kötvények, értékpapírok, évi jelentések, zárszámadások, rovatos ivenk, tabellák.

Gyászjelentések.

Hangverseny műsorok. Menü kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Különlegességek kitünő magyarsággal helyesen kiállított **ÉTLAPOKBAN.**

Pinczérszámlák bor- és sör czimkéik

Napilapok, hetilapok, szaklapok, képes folyóiratok előállítása

diszes, pontos és jutányos kivitelben. Ezek szétküldése (expediálva.)

Bármily terjedelmű regények, elbeszélések, költemények, tudományos és szakmunkák előállítása.

Névjegyek 50 krtól kezdve

A „Debreczen” kiadóhivatala.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczenben a főpostával szemben

D

Képez avva
Felvve
Negyedvve
Egy hora

Üd
Üd
bátorság min
Üd

közös tényei
rályok dicső
tornyain a s

Ki

kik között n
jól vagy ross

szerezzel vi

Ne

lijük meg a

is eljönni sz

Az

államférfiuna

kivül első so

harmadik pe

székben . . .

nem dönteni

és szóval, kü

fővárosának

Üdv

odon falai ké

Élje

Iste

Eh

- A D e

Ir

Időnkint é

sajton valami h

ellen. Rendes

ember utolsó

czikkek, egyesü

járvány ellen v

büntetések föls

mit. A sok szób

után elföldeli s

másfajta szenzá

Ami külön

gitene a komme

a másik a.

Nem, Har

másképp nevelni.

A Baruch-

krack kepebe

odaválók éppen

szabb volt Gen

piacz megrendü

lisziára összeom

Szó sincs

hult, hogy máll

a vakolat meg a

reszen hittek. A